

SPCC e-magazyn

AKTYWNOŚCI

SPCC

SPOŁECZNOŚĆ

SPCC

WIADOMOŚCI

ze Skandynawii

TECHNOLOGIA SUKCESU
- CZY SKANDYNAWIA JEST GOTOWA
NA SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ?

Nr 3/2018

Furhat Robot, Sztuczna Inteligencja z ludzką twarzą
to efekt prac jednego ze szwedzkich start-upów.
Fot. Melker Dahlstrand

Patroni SPCC

 ARCTIC PAPER

 ARPI
Group

 Atlas Copco

 DNB

 Danske Bank

 DSV

 ELTEL
networks

 ERICSSON

 GREENCARRIER

Handelsbanken

 Kinnarps

onninen

 Bank Polski

 Radisson BLU
CENTRUM HOTEL, WARSAW

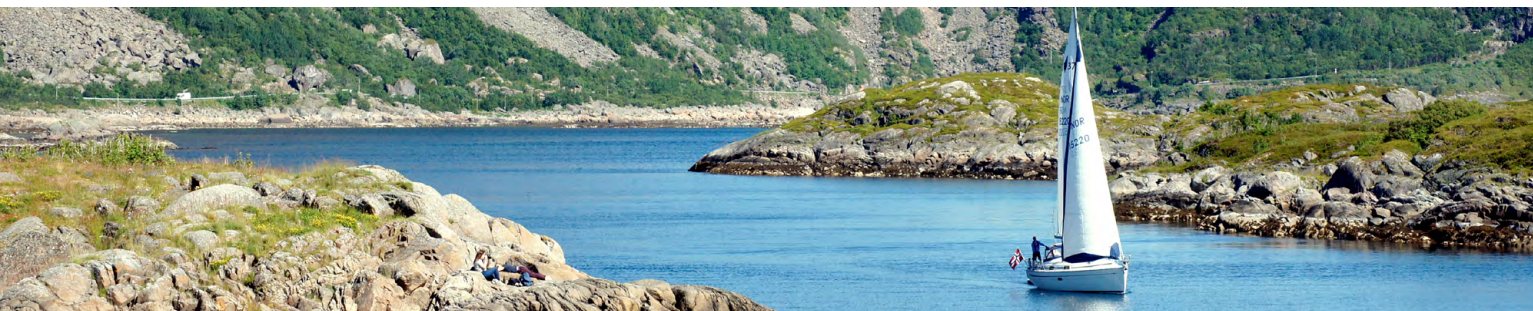
SEB

SKANSKA

VOLVO

SPCC e-magazyn

W TYM NUMERZE:

AKTYWNOŚCI SPCC

3

PODSUMOWANIE SPOTKAŃ

NOWA DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCA SPCC

SKANDYNAWSKIE FIRMY W ZACHODNIOPOMORSKIM

SPOŁECZNOŚĆ SPCC

5-15

PIOTR GRZĄDZIEL: 3 MITY NA TEMAT BUDOWANIA
MARKI OSOBISTEJ

SKANDYNAWSKIE INWESTYCJE W POLSCE

TECHNOLOGIA SUKCESU - CZY SKANDYNAWIA
JEST GOTOWA NA SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ?

OKIEM PRAWNIKA: AI TO JUŻ NIE SCIENCE-FICTION

WYWIAD Z LARSEM IBSEMEM, PREZESEM ZARZĄDU
STENA RECYCLING

RESTAURACJA BELVEDERE WYRÓŻNIONA
PRZEZ MICHELIN GUIDE

NOWY HOTEL NORWESKIEJ SIECI PURO
NA KRAKOWSKIM KAZIMIERZU

WIADOMOŚCI ze Skandynawii

16

SKANDYNAWSKIE PODRÓŻE: W DUŃSKIEJ
KRAINIE WATTÓW

POLSKO-FIŃSKIE SATELITY OBSERWACYJNE

Spotkania

str. 3

Sztuczna
inteligencja

str. 9

str. 11

Wywiad z Larsem
Ibsemem, Prezesem
Zarządu Stena Recycling

str. 15

Hotel PURO Kraków
Kazimierz

W duńskiej krainie Wattów

str. 16

SPCC E-magazyn: Skandynawsko-Polska społeczność
biznesowa online

SPCC e-magazyn: to kwartalnik online Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej, który jest dystrybuowany wśród szerokiej grupy czytelników zainteresowanych informacjami o Skandynawii i skandynawsko-polskiej współpracy. Docieramy do firm członkowskich SPCC, instytucji otoczenia biznesu, mediów i indywidualnych czytelników zainteresowanych Skandynawią.

Kontakt:

Sylvia Wojtaszczyk-Ciąćka, Project Manager
Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza

swojtaszczyk@spcc.pl, www.spcc.pl

tel. 22 849 74 14

Follow us on:

AKTYWNOŚCI SPCC

Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza to stowarzyszenie ludzi biznesu stworzone przez i dla przedsiębiorców związanych ze Skandynawią. Członkostwo w Izbie to możliwości nawiązywania kontaktów z elitarną grupą osób zarządzających prężnymi firmami skandynawskimi i sposób na znalezienie inspiracji dla każdego, kto dąży do rozwoju swojej firmy.

SPCC zrzesza obecnie **419 członków** w czterech sekcjach narodowych: duńskiej, fińskiej, szwedzkiej i norweskiej.

Agnieszka Zielińska - nowy Dyrektor Zarządzający SPCC

Zarząd Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej powołał Agnieszkę Zielińską na stanowisko Dyrektora Zarządzającego SPCC. Z dniem 1 sierpnia Agnieszka odpowiada za wszystkie działania SPCC w Polsce.

Agnieszka ma ponad 10-letnie doświadczenie w międzynarodowym środowisku biznesowym w obszarach: relacji biznesowych, sprzedaży, marketingu, zarządzania wydarzeniami, jest także trenerem biznesu oraz wykładowcą. Pracowała w wielu branżach, w tym w nieruchomościach, mediach, organizacjach pozarządowych. Od ponad 7 lat w SPCC rozwija współpracę pomiędzy skandynawskimi i polskimi firmami.

„Przejęcie roli Dyrektora Zarządzającego Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej, jednej z najbardziej renomowanych i aktywnych izb w Polsce, jest ogromnym zaszczytem. Jest to dla mnie również niezwykła odpowiedzialność by zapewnić dalszy rozwój współpracy skandynawsko - polskiej oraz samej organizacji w zakresie odpowiadającym oczekiwaniom biznesu. Moja uwaga będzie skupiona na rozwoju naszej silnej pozycji w Polsce, a jednocześnie poszerzania oferty i wzmacniania strategicznej współpracy” - powiedziała **Agnieszka Zielińska**, Dyrektor Zarządzający SPCC.

ZOBACZ KALENDARZ EVENTÓW NA JESIEŃ!

Kliknij TUTAJ

JUŻ ZA NAMI - WELCOME BACK TO WORK BUSINESS MIXER

20 września w salonie Volvo Car Warszawa odbył się drugi tegoroczny Biznes Mixer SPCC. W gronie członków powitaliśmy **27 nowych firm** - aby zobaczyć listę firm [kliknij tutaj](#). W trakcie spotkania Prezes SPCC Carsten Nilsen wręczył także certyfikat Honorowego Członka wieloletniemu Przewodniczącemu sekcji fińskiej SPCC - Johanowi Puotila oraz ogłosiliśmy [wyniki tegorocznego Konkursu Fotograficznego](#).

PERSPEKTYWY ROZWOJU SKANDYNAWSKICH FIRM - RYNEK PRACY I CENTRA USŁUG BIZNESOWYCH NA POMORZU ZACHODNIM

25 września 2018 roku Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza (SPCC) wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego zorganizowała w Szczecinie debatę pt. „Skandynawskie Firmy na Pomorzu Zachodnim - stare dobre małżeństwo z perspektywami na przyszłość”. Kluczowymi tematami poruszonymi podczas debaty z udziałem skandynawskich inwestorów i władz lokalnych były zachodniopomorski rynek pracy oraz sektor nowoczesnych usług dla biznesu.

W debacie udział wzięli Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, Ambasador Królestwa Danii Ole Mikkelsen, Ambasador Królestwa Szwecji Stefan Gullgren, Prezes SPCC Carsten Nilsen oraz skandynawscy przedsiębiorcy zrzeszeni w SPCC. **Marszałek Województwa**

FIRMY SKANDYNAWSKIE W ZACHODNIOPOMORSKIEM

- Spośród 100 największych inwestycji zagranicznych w regionie w 2015 roku aż **46 proc.** reprezentowały firmy pochodzące ze Skandynawii.
- Krajem z największą liczbą inwestycji była **Dania – 16,9 proc.** ogółu BIZ na Pomorzu Zachodnim.
- Na Pomorzu Zachodnim skandynawskie firmy zatrudniają łącznie około **15 tys. osób.**
- Skandynawskie firmy na Pomorzu Zachodnim zainwestowały zarówno w swoje siedziby i **zakłady produkcyjne**, jak i **centra logistyczne**. W ostatnich latach zdecydowały się także na lokowanie w regionie również **pozostałych procesów.**

Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz tłumaczy, że skandynawskie firmy inwestują w regionie dzięki stworzonym ku temu korzystnym warunkom, takim jak dostępność do wykształconej kadry czy pomoc ze strony administracji lokalnej. „Wspólnie stworzyliśmy dobry klimat, który uzupełnia położenie Pomorza Zachodniego i naszą bliskość do Skandynawii” – tymi słowami rozpoczął Marszałek spotkanie. Niewielka odległość nie tylko od krajów skandynawskich, ale także od kluczowych rynków – np. niemieckiego – oraz dostępność wykwalifikowanych pracowników i zaplecza edukacyjnego są dużym atutem regionu dla firm, które decydują się na umieszczenie centrów nowoczesnych usług dla biznesu w woj. zachodniopomorskim.

Uczestnicy spotkania dyskutowali także o najczęstszych problemach związanych z transportem i logistyką w regionie oraz o wyzwaniach związanych z pozyskiwaniem pracowników.

Jak podkreśla **Agnieszka Zielińska, Dyrektor Zarządzająca Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej**: „Zachodniopomorskie jest kluczowym regionem dla skandynawskich inwestorów, jednym z największych poza Polską centralną, ze względu na dogodne warunki oferowane przez region oraz dużą skandynawską społeczność, która wspiera swoje działania, dzieli się wiedzą i doświadczeniem, czego dowodem jest debata między inwestorami a lokalnymi władzami”.

PIOTR GRZĄDZIEL: TRZY MITY PERSONAL BRANDINGU

13 września odbyło się drugie spotkanie SPCC z cyklu „The power of social media”. Tym razem rozmawialiśmy o Personal Branding i budowaniu marki osobistej na LinkedIn. Wśród zaproszonych gości był Piotr Grządziel, ekspert ds. Personal Brandingu, który na łamach e-magazynu dzieli się swoją wiedzą na temat marki osobistej i mitów z związanych z jej budowaniem.

Sprawdź czy nie powielasz tych 3 mitów na temat marki osobistej

Mity dotyczące marki osobistej to jeden z moich ulubionych tematów. Dlaczego? Ponieważ istnieje w naszej świadomości wiele błędnie zakorzenionych przekonań i postaw, które nas blokują i uniemożliwiają pokazanie naszych najlepszych cech. Oto 3 najważniejsze mity. W chwili, gdy je zrozumiemy i zobaczymy, że nie są prawdziwe,

to w tej samej chwili będzie nam łatwiej zacząć pracować nad własnymi markami osobistymi.

Mit 1. Żeby budować markę osobistą musisz być perfekcyjny

Znasz zapewne wytwórnię Pixar, a nawet jeżeli nie kojarzysz samej wytwórni, to znasz takie firmy jak Toy Story, Potwory i spółka, Gdzie jest Nemo, Auta, Ratatuj i jeszcze parę innych wyjątkowych produkcji. Wytwórnia Pixar, gdy przygotowuje nową produkcję, to scenariusz zawsze powstaje na bazie 22 zasad. Pierwsza i podstawowa z tych zasad brzmi: że kibicujemy bohaterowi nie dlatego że jest idealny i że odnosi sukces, tylko dlatego że się stara. To właśnie dlatego uwielbiamy towarzyszyć bohaterom tych filmów. No bo któż z nas jest idealny, bezbłędny i odnosi same sukcesy? Najciekawsze historie oparte są serię wzlotów i upadków, nagłe zwroty akcji, nieoczekiwaną pomoc, ale też zaskakujące trudności i wyzwania.

Jeżeli chcesz, żeby ludzie ci kibicowali i byli z tobą, to musisz tak jak bohaterowie Pixara się starać. Nawet jeśli upadniemy, to musimy powstać. Nawet jeśli nam się nie udało, to rozpoczynam jeszcze raz. Wtedy i tylko wtedy ludzie będą chcieli być z nami i nam kibicować.

Mit 2. Żeby mieć markę osobistą musisz podobać się wszystkim

Otóż nie. Nie musisz być jak zupa pomidorowa i wszystkim smakować. Pamiętaj o tym, że twoje talenty, usługi i to co robisz dla innych ludzi są zawsze dla wybranej grupy. Nigdy dla wszystkich. Nie musisz i nie będziesz się wszystkim podobać. Nie wszyscy będą się z tobą zgadzać. Powiem ci więcej. W pewnym momencie, gdy zaczniesz jasno artykułować swój punkt widzenia i to w co wierzysz, będziesz miał zarówno swoich sprzymierzeńców jak i swoich wrogów i to jest jak najbardziej OK.

Jak powiedział swego czasu Winston Churchill - „Masz wrogów? Dobrze. To znaczy, że kiedyś w swoim życiu stanąłeś w obronie czegoś.”

Mit 3. Żeby budować markę osobistą musisz być w czymś pierwszy

Istnieje takie powszechne przekonanie w świecie marketingu, że najlepiej jest być pierwszym w czymś, bo dopiero wtedy możemy zbudować solidną markę. Co więcej, w książce pod tytułem „22 niezmiennie prawa marketingu” Al Rise i Jack Trout piszą o tym, że najlepiej być pierwszym na rynku, bo to daje ogromną przewagę konkurencyjną.

Czy tak jest naprawdę? Otóż nie, bo kiedy spojrzemy sobie na najlepsze marki, które nas otaczają, to zobaczymy, że wcale nie były pierwsze na rynku. Na przykład: Google nie jest pierwszą wyszukiwarką, z której korzystamy – wcześniej były inne. Facebook nie jest pierwszą platformą społecznościową, z której korzystamy. Przed Facebookiem były inne platformy. Wystarczy przypomnieć MySpace albo Naszą Klasę w Polsce. Starbucks też na pewno nie jest pierwszą siecią

kawiarni na świecie. Przed nią powstało wiele innych. Podobnych przykładów jest mnóstwo.

Podobnie jest z markami osobistymi. Jurek Owsiak nie jest pierwszą osobą, która zbiera pieniądze dla osób potrzebujących inni ludzie robili to o wiele wcześniej i inni ludzie zaczęli to robić po tym, gdy już ruszył z WOSP. Martyna Wojciechowska nie jest pierwszą kobietą, która podróżuje po świecie i nagrywa materiały wideo, które potem są emitowane w telewizji. Były przed nią kobiety, które to robiły.

Jaka z tego lekcja dla mnie i dla ciebie? Bardzo prosta. Nie musimy być pierwsi, żeby odnieść sukces na rynku. Inni ludzie mogą być ekspertami w danej kategorii wcześniej i to nawet na długo przed nami. Jedyne co musimy zrobić, to robić rzeczy lepiej niż konkurencja. To jest warunek konieczny dla każdej marki produktu, usługi i marki osobistej.

Ave!, Piotr Grządziel
Top Personal Branding

SKANDYNAWSKIE INWESTYCJE W POLSCE

Najnowocześniejsza elektrociepłownia Fortum w Europie oficjalnie otwarta

Fortum uroczystie otworzyło 20 września EC Zabrze – nowoczesną, wysokosprawną i bezpieczną dla środowiska elektrociepłownię. Nowa instalacja będzie dostarczać prąd i ciepło do ponad 70 tys. mieszkańców Zabrza i Bytomia. Inwestycja kosztowała 870 mln złotych. – *To pierwsza taka elektrociepłownia w Polsce. Stanowi filar obecności Fortum na Śląsku. Jest kluczowym elementem nowoczesnej infrastruktury ciepłowniczej Zabrza i Bytomia na najbliższe dziesięciolecia* – mówił w czasie uroczystości otwarcia **Pekka Lundmark, Prezes Grupy Fortum.**

Fot. Fortum

Fot. Volvo

Volvo Polska podpisało umowę z Grudziądzem na dostawę hybryd plug-in i stacji ładowania

Miasto Grudziądz i Volvo Polska podpisały umowę na dostawę 7 autobusów hybrydowych typu plug-in (tzw. elektryczne hybrydy). To już drugie w tym roku – po Inowrocławiu – zamówienie na te autobusy w Polsce. Volvo zainstaluje też w mieście stacje szybkiego i wolnego ładowania. Autobusy Volvo trafią do Grudziądza w ciągu dziewięciu miesięcy od daty złożenia zamówienia – bezpośrednio z wrocławskiej fabryki Volvo, gdzie projektowane są w całości przez polskich inżynierów i produkowane seryjnie od 2010 roku.

TECHNOLOGIA SUKCESU - CZY SKANDYNAWIA JEST GOTOWA NA SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ?

Sztuczna inteligencja (SI) to inteligencja maszyn. Przetwarzając duże ilości danych wykrywa wzorce i relacje, które umożliwiają maszynom naukę, zrozumienie, podejmowanie decyzji i działanie w podobny sposób do ludzi. Strategiczną kwestią dla przedsiębiorstw a także całych państw jest fakt, że SI może wzmocnić ich konkurencyjność. Czy tą szansę dostrzegły już Państwa skandynawskie i jakie wysiłki podejmują, aby rozwijać technologie oparte na Sztucznej Inteligencji?

Katalizator innowacji i rozwoju

Sztuczna inteligencja jest potężnym narzędziem, które otwiera możliwości nowych umiejętności, metod pracy, pomysłów biznesowych i usług, czyniąc z niej kluczowy katalizator innowacji i rozwoju. Obecnie sztuczna inteligencja jest wykorzystywana do wspierania rozumowania i podejmowania decyzji, diagnostyki, asystentów domowych, automatyzacji procesów, systemów do samodzielnego prowadzenia pojazdu, aplikacji zdrowotnych, rozpoznawania mowy i obrazu, tłumaczenia, programów adaptacyjnego uczenia się, zapobiegania oszustwom finansowym, dostosowywania zakupów online i innych.

Według raportu Accenture *Why AI is the Future Growth?* wzrost kapitału i nakładów pracy nie jest

wystarczający, by utrzymać satysfakcjonujący poziom wzrostu gospodarczego świata. Gospodarki krajów rozwiniętych nie odnotowują tak spektakularnych wzrostów jak gospodarki wschodzące. Nastąpił wyraźny spadek w dwóch obszarach, które dotychczas napędzały postęp gospodarczy, tj. w inwestycjach kapitałowych oraz dziedzinie pracy a dokładnie chodzi o wzrost siły roboczej. Te dwa bodźce, które stymulują gospodarkę i decydują o wzroście produkcji nie są już w stanie utrzymać stałego wzrostu gospodarczego, którym państwa rozwinięte cieszyły się niegdyś. Na horyzoncie pojawia się czynnik, który wpłynie na gospodarczy wzrost krajów na całym świecie. Gospodarki wkraczają w nową erę, w której sztuczna inteligencja ma potencjał pokonać fizyczne ograniczenia kapitału i pracy oraz stworzyć nowe źródła wzrostu.

Na potrzeby postawionej przez siebie hipotezy Accenture w stowarzyszeniu z Frontier Economics przeprowadził badanie 12 rozwiniętych gospodarek, które obecnie odpowiadają 50% produktu krajowego brutto (PKB) na świecie. Wśród nich znalazły się dwa państwa skandynawskie: Szwecja i Finlandia. Jak wynika z wyników modelowania SI może okazać się lekarstwem na spowolnienie tempa gospodarek w ostatnich latach. SI może potencjalnie podwoić roczne stopy wzrostu gospodarczego w krajach, które Accenture analizowało pod względem wartości dodanej brutto.

Pesymiści alarmują, że SI może stać się największym zagrożeniem dla ludzkości. Zaś osoby prezentujące bardziej racjonalne podejście uważają, że wszystko będzie zależeć od tego, jak będziemy zarządzać przejściem do ery sztucznej inteligencji. Państwa skandynawskie aktywnie przygotowują się do przejścia do nowej ery. Aby SI stała się nowym czynnikiem produkcji, który może ponownie uruchomić wzrost gospodarki, odpowiednie zainteresowane strony, czyli państwa, przedsiębiorstwa i pracownicy, muszą być gruntownie przygotowane – intelektualnie, technologicznie, politycznie, etycznie, społecznie – aby stawić czoła wyzwaniom, które powstają, gdy sztuczna inteligencja staje się bardziej zintegrowana w naszym życiu. Rządy państw skandynawskich wspierają rozwój SI dostrzegając w niej źródło wzmocnienia konkurencyjności.

Szwedzki optymizm

Szwecja dostrzega ogromny potencjał drzemiący w sztucznej inteligencji i wykorzystaniu go w sektorze publicznym, biznesie, badaniach a także na użytek osób prywatnych. Szwecja jest jednym z najbardziej zaawansowanych cyfrowo krajów¹ na świecie i ma pozytywny klimat dla innowacji a także populację zorientowaną na nowe technologie. Celem szwedzkiego rządu przy wpieraniu rozwoju SI jest umocnienie konkurencyjności rodzimych firm na globalnym rynku. Kluczem do sukcesu ma być edukacja. Åsa Zetterberg, the Government's Chief Digital Officer wskazuje, „że potrzebne jest zaangażowanie i wytrwałość ze strony interesariuszy sektora publicznego, biznesu i środowiska akademickiego. W szczególności środki potrzebne są, aby poradzić sobie z deficytem umiejętności oraz wspierać kształcenie się przez całe życie”.² Kluczową kwestią jest edukacja nie tylko polegająca na stałym podwyższaniu kwalifikacji pracowników, aby nadążali za technologicznymi zmianami, ale także edukacja zmniejszająca obawy ludzi przed rosnącą automatyzacją. Szwecja może po-

chwalić się sukcesami w tej dziedzinie. Jak wynika z sondażu przeprowadzonego w tym roku przez Komisję Europejską 87 proc. Szwedów wypowiada się pozytywnie na temat robotów i sztucznej inteligencji, zaś badanie przeprowadzone przez Pew Research Center wykazało, że 72 proc. Amerykanów „martwi się” o przyszłość, w której roboty i komputery zastępują ludzi.³ W Szwecji (ale także u jej skandynawskich sąsiadów), w której związki zawodowe są potężne, wsparcie państwa opiekuńczego dla pracowników jest ogromne a zaufanie między pracodawcami a pracownikami jest głębokie nie ma miejsca na strach przed sztuczną inteligencją. Roboty, które już w tej chwili zastępują ludzi (np. w kopalniach) są postrzegane jako kolejny sposób na zwiększenie wydajności firm a nie zagrożenie, które spowoduje zmniejszenie ilości miejsc pracy.

Finlandia stawia na edukację i R&D

Finlandia, podobnie jak Szwecja, ma ambicje stać się liderem w dziedzinie sztucznej inteligencji. Uniwersytet w Helsinkach uruchomił otwarty kurs sztucznej inteligencji. Kurs jest w całości w języku angielskim, jest darmowy i dostępny dla każdego, kto będzie miał chęć go ukończyć. Osoby, które zapisały się na kurs poza granicami Finlandii, mają możliwość otrzymania certyfikatu, który można opublikować na stronie LinkedIn. Na poziomie rządowym Finowie starają się wykorzystać SI do optymalizacji usług w sektorze publicznym, głównie chodzi o zarządzanie sprawami socjalnymi i opieką zdrowotną. Projekt Wydziału Technologii Informacyjnych Uniwersytetu w Jyväskylä wyjaśnia jakie wartości dodane mogą wnieść systemy oparte na sztucznej inteligencji do analityki, prognozowania i zarządzania operacjami fińskiej opieki społecznej i zdrowotnej. W projekcie określono dwa obszary wykorzystania SI w opiece zdrowotnej, są to: inteligentne narzędzia do osobistej profilaktycznej opieki zdrowotnej i rozwiązania w zakresie opieki zdrowotnej w celu osiągnięcia bardziej skutecznego leczenia. Jak wskazuje raport *Top AI Trends to Watch In 2018* opracowany przez CBINSIGHTS opieka zdrowotna to najgorętsza dziedzina inwestycji start-upowych w SI. W sektorze zdrowotnym duża część start-upów jest związana z wykorzystaniem SI do obrazowania i diagnostyki medycznej. Sitra, Narodowy Fundusz Badań i Rozwoju, który świętował w tamtym roku swoje 50-lecie nagrodził w konkursie (z pulą nagród 1 mln Euro) dwie firmy. Połowę tej kwoty otrzymał fiński start-up Headai, który wykorzystuje SI i dane dostępne w Internecie do analizy potrzeb szkoleniowych pracowników. Analiza potrzeb dzięki Headai można dokonać na poziomie firmy, ale także na pozio-

¹ Wg. Digital Economy and Society Index (DESI) 2018

² Artificial intelligence will strengthen Sweden's welfare and competitiveness, Government Offices of Sweden, 23 March 2018

³ The Robots Are Coming, and Sweden Is Fine, NY Times, 27.12.2017

mie państwa. System Headai umożliwia analizę umiejętności danego kraju, dzięki czemu ułatwia przyciągnięcie zagranicznych inwestorów. Z raportu przeprowadzonego przez PWC⁴ wynika, że wykorzystanie SI w pierwszej kolejności dotknie pracodawców. Wartość SI w 2018 r. nie będzie polegać na tworzeniu całych nowych gałęzi przemysłu (to na następną dekadę), ale jedynie na wspomoczenie obecnych pracowników, aby ułatwić im pracę.

Wsparcie dla firm w Norwegii i Danii

Alan Kay, jeden z pionierów prac nad komputerami osobistymi, które zrewolucjonizowały świat powiedział, że najlepszym sposobem na przewidywanie przyszłości jest jej wynalezienie. Pozostając wiernymi temu stwierdzeniu różne inicjatywy z krajów skandynawskich intensyfikują prace nad rozwojem SI skupiając się na rozwoju SI w sektorze prywatnym. W 2017 r. w Norwegii powstał fundusz Norwegian.AI, który będzie inwestował w sztuczną inteligencję. Uruchomione środki na rozwój tej dyscypliny to 100 milionów koron norweskich. Jednym z działań założycieli funduszu jest organizacja konkursu na najlepszą norweską firmę SI z nagrodą główną w wysokości około 10 milionów NOK (1 milion EUR). Zaś w Danii utworzono

instytut, będący organizacją non-profit, którego zadaniem jest nadzorowanie Duńskiego Centrum Sztucznej Inteligencji Stosowanej. Instytut pomaga duńskim firmom wdrażać technologie SI. Z jednej strony oferując doradztwo, a z drugiej będąc platformą wymiany doświadczeń pomiędzy firmami pracującymi nad tymi samymi technikami.

Współpraca nordycka

Państwa skandynawskie współpracując w ramach Rady Nordyckiej dostrzegają, że SI może pomóc w rozwiązaniu głównych problemów społecznych i zapewnić znaczące korzyści w różnych dziedzinach życia publicznego i działalności gospodarczej. Potencjał tkwi w wdrażaniu dzisiejszej technologii i know-how w celu zwiększenia wydajności. Poza szczeblem rządowym Skandynawowie współpracują także na poziomie przedsiębiorstw. W kwietniu 2018 r. powstał sojusz technologiczny między 24 największymi szwedzkimi i fińskimi firmami, którego celem jest dzielenie się wiedzą i eksperymentowanie z technologiami takimi jak SI i IoT (Internet of Things). „Taki rodzaj wymiany wiedzy i doświadczeń między uznanymi światowymi firmami jest pierwszą na świecie. Być może dlatego, że współpraca jest naszą mocną stroną w krajach skandynawskich” – podkreślił Marcus Wallenberg, Prezes SEB. Współpraca między nordyckimi gigantami ma przyspieszyć rozwój technologii SI i wymianę modeli biznesowych.

⁴ 2018 AI predictions. 8 insights to shape business strategy. PWC

Fot. Simon Paulin, image bank Sweden

OKIEM PRAWNIKA: AI TO JUŻ NIE SCIENCE-FICTION

Wioletta Kulińska, Magnusson

Brak jest dziś jakiegokolwiek wiążącej definicji prawej AI, pomimo, że można coraz częściej zauważyć zainteresowanie rządów państw i instytucji unijnych regulacją tego obszaru. Na początku 2017 roku przygotowano sprawozdanie dla KE na temat rekomendacji dotyczących prawa cywilnego w zakresie robotyki, które m.in. proponuje wprowadzenie

statusu osoby elektronicznej obok osób fizycznych i prawnych, wprowadzenie rejestru robotów i regulację kwestii prawa człowieka do informacji, że ma do czynienia z maszyną. W dalszej perspektywie, do końca 2018 roku KE planuje opracowanie kodeksu etyki dotyczącego rozwoju sztucznej inteligencji, zaś do połowy przyszłego roku wytyczne dotyczące interpretacji dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty, mające zastosowanie do wadliwych maszyn wykorzystujących AI. Pierwszym państwem, które ogłosiło krajową strategię dotyczącą sztucznej inteligencji była Kanada. Dość zaawansowane prace trwają także na szczeblu krajów skandynawskich i bałtyckich. W maju 2018 roku, także w Polsce odbyła się pierwsza debata, mająca na celu opracowanie strategii AI dla naszego kraju. Do pełnego ustanowienia reguł prawnych AI jeszcze daleko i przedsiębiorcy sami muszą zmagać się z niepewnością i barierami.

Jednym z przykładów jest kwestia ważności oświadczeń woli, i tego czy przykładowo bot prowadzący komunikację z konsumentem mógłby zawrzeć ważną z nim umowę w imieniu przedsiębiorcy. Nie wiemy jak rozwiązać kwestie twórczości robota, gdy autorem utworu może być wyłącznie istota ludzka. Temat zaś najbardziej palący to odpowiedzialność za maszynę korzystającą ze sztucznej inteligencji. Jest to kwestia aktualna już dziś w kontekście odpowiedzialności za np. samochody autonomiczne i ewentualne wypadki. Można rozważać tutaj odpowiedzialność producenta ze względu na błąd w budowaniu rozwiązania, ubezpieczyciela na zasadzie ryzyka, w niektórych przypadkach być może użytkownika.

Odrębnym zagadnieniem jest ochrona prawna sztucznej inteligencji, przeciwdziałanie naruszeniom i nieuczciwej konkurencji. Jeśli będą to innowacyjne maszyny mające przemysłowe zastosowanie, z pewnością można rozważyć ochronę patentową, bądź co najmniej ochronę właściwą know-how i tajemnicy przedsiębiorstwa. Za AI najczęściej stoi też indywidualny program komputerowy bądź skomplikowana baza danych, których ochrony można upatrywać w prawie autorskim i ochronie prawnej baz danych. Przedsiębiorstwa, które inwestują w rozwój sztucznej inteligencji, powinny zadbać o to w pierwszej kolejności.

Wioletta Kulińska - adwokat w kancelarii Magnusson Tokaj i Partnerzy

CYRKULARNY POTENCJAŁ POLSKO-SKANDYNAWSKI

Gospodarka Obiegu Zamkniętego (GOZ) jest dość popularnym modelem biznesowym na rynku skandynawskim, gdzie system zarządzania odpadami jest zaawansowany. W Polsce GOZ dopiero staje się rozpoznawalna, ale już można zaobserwować ciekawe przykłady jej zastosowania. Tempo pozytywnych zmian mogą przyspieszyć wzajemne polsko-skandynawskie inspiracje. Rozmawiamy na ten temat z Larsem Ibsenem, Prezesem Zarządu Stena Recycling.

Lars Ibsen, Prezes Zarządu Stena Recycling

Gospodarka cyrkularna staje się coraz bardziej popularna w Polsce, co widać w zmieniających się modelach biznesowych. Co przekonało polskich przedsiębiorców do takich działań?

Lars Ibsen: Model linearny oparty na zasadzie „Weź, użyj, wyrzuć” spowodował powstanie ogromnych ilości odpadów bez potencjału ponownego ich wykorzystania. Istotą gospodarki cyrkularnej jest zamknięcie cyklu życia produktu, co oznacza m. in. ograniczenie odpadów do minimum i traktowanie ich jak surowce, które można przetworzyć. Możliwości GOZ dobrze ilustrują rozwiązania zaproponowane przez nas szwedzkiej firmie SKF, produkującej łożyska kulkowe. Dzięki naszej współpracy w zakresie gospodarowania odpadami udało nam się odzyskać aż 96% opiłków powstających w wyniku szlifowania. To ważne kiedy mówimy

o produkcji, która zużywa łącznie 400 000 ton stali na całym świecie. Model cyrkularny wiąże się z korzyściami środowiskowymi, biznesowymi i społecznymi. Unia Europejska wskazuje m. in. na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 2-4% rocznie, 600 mld euro oszczędności dla europejskich przedsiębiorstw, redukcję liczby odpadów czy 2 mln więcej miejsc pracy na terenie UE. Istotną korzyścią jest także wzrost konkurencyjności, czego przykładem jest firma PLASTAL, której udało się zwiększyć stopień odzysku, wydajność produkcji oraz przeszkolić pracowników co, gdzie i jak segregować. Firma szybko odczuła realne korzyści ze zmiany gospodarczych przyzwyczajeń.

Chcąc tworzyć zrównoważone społeczeństwo musimy myśleć przyszłościowo o produktach i o tym, co się z nimi będzie działo?

Lars Ibsen: Już na etapie projektowania produktów przedsiębiorcy powinni wybierać materiały możliwe do ponownego wykorzystania. Należy przede wszystkim dostosować zakupiony towar do realnego zapotrzebowania oraz przeanalizować wytwarzane odpady, co umożliwi optymalizację procesu zarządzania nimi. Właśnie z myślą o przyszłości w Halmstad powstał najnowocześniejszy zakład recyklingu w Skandynawii - Stena Nordic Recycling Center. Jest to olbrzymia hala produkcyjna wielkości 80 boisk piłkarskich, gdzie pracuje 200 osób. Dzięki połączeniu sprawdzonej technologii i innowacji możemy sprostać 95% wymogowi w obszarze recyklingu pojazdów, bez konieczności wysyłania materiałów na duże odległości w celu ich dalszego przetwarzania.

Zamykanie obiegu to nie tylko wdrażanie rozwiązań ale także dzielenie się wiedzą. W jaki sposób Stena Recycling edukuje w tym zakresie?

Lars Ibsen: Na świecie angażujemy się m. in. jako partner Volvo Ocean Race Sustainability Programme, dzięki czemu szukamy sposobów na zmniejszenie zanieczyszczania naszych mórz przez tworzywa sztuczne. W Polsce jesteśmy jednym z inicjatorów Koalicji na rzecz Gospodarki Obiegu

Fot. Stena Recycling

Zamkniętego RECONOMY, która zrzesza podmioty zaangażowane w promocję idei zrównoważonego rozwoju i GOZ. Od 2017 roku organizujemy również konkurs dla firm i studentów pod nazwą Stena Circular Economy Award (SCEA) – Lider Gospodarki Obiegu Zamkniętego, który jest platformą

wymiany wiedzy i dobrych cyrkularnych praktyk. Ponadto organizujemy wiele spotkań dla firm podczas, których opowiadamy o optymalizacji systemów zarządzania odpadami w przedsiębiorstwach i możliwościach wdrożenia zasad GOZ.

Czy polskie przedsiębiorstwa mają szansę stać się GOZpodarczo świadomymi producentami?

Lars Ibsen: W polskich przedsiębiorstwach drzemie cyrkularny potencjał, ale potrzebują one zachęt do zmiany nastawienia biznesowego zgodnego z zasadami GOZ. Zgłoszenia do pierwszej edycji Stena Circular Economy Award pokazały, że mamy już w Polsce nowe ciekawe modele biznesowe, którymi możemy się pochwalić. Kolejną świetną okazją do tego jest II edycja naszego konkursu Stena Circular Economy Award, która rusza już 15 października 2018 r. Zapraszam do udziału zarówno firmy, jak i studentów, którzy mają pomysł jak promować GOZ. Wierzę, że wspólnie możemy jeszcze skuteczniej działać na rzecz zamknięcia obiegu i inspirować do tego innych.

SOPOT MARRIOTT RESORT & SPA

konferencje inne niż wszystkie.

JESIENNA PROMOCJA *

- 20% rabatu na salę przy wynajmie sali konferencyjnej z cateringiem
- Atrakcyjne ceny pokoi
- Rabaty na zabiegi SPA

HOTEL POSIADA

- 35 pokoi zabiegowych
- 145 pokoi
- Basen linfinity na dachu (otwarty do końca września)
- 2 restauracje

*oferta obowiązuje w terminie 01.09.2018 – 16.12.2018

AMBICJA MOTOREM ROZWOJU - POLSCY PRACOWNICY W DUŃSKICH FIRMACH

W Polsce dzieje się dużo. Podczas gdy młoda demokracja definiuje swoje priorytety, młodzi, dobrze wykształceni i ambitni Polacy emanują energią i nie wierzą w istnienie jakichkolwiek ograniczeń. Jak pracują Polacy w duńskich firmach i co w polskich pracownikach cenią duńskie firmy?

Piotr jest dobrym przykładem takiego międzynarodowego sukcesu. Z wykształcenia informatyk pracuje jako programista. Po studiach dostał pracę w angielskiej firmie w Londynie. W ramach wykonywanych projektów współpracował m.in. z Duńczykami, którzy zwrócili na niego uwagę i zaproponowali mu pracę w Danii. Piotr z rodziną mógłby łatwo zaaklimatyzować się w Danii, wybrał jednak mieszkanie w Polsce. Jeździ zatem regularnie do Kopenhagi, a pomiędzy wyjazdami pracuje zdalnie z domu pod Warszawą. Robi tak już od paru lat. Duński szef chciałby, żeby Piotr na stałe osiadł nad Sundem, ale jak na razie pomysł ten pozostaje jedynie życzeniem. Życie w Polsce jest dobre. Piotra stać tu na więcej niż w Danii. Jego rodzina czuje się tu dobrze, więc mimo, że lubi duński styl pracy, a jeszcze bardziej swoich kolegów z biura, nie chce przeprowadzić się do Kopenhagi.

Nie wszyscy Polacy marzą o emigracji do Danii. Młodzi i dobrze wykształceni mają dobre perspektywy pracy zarówno w Polsce jak i poza jej granicami. Pracują w dużych międzynarodowych korporacjach, posługują się obcymi językami i należą do pokolenia, które nie pamięta świata

sprzed zmiany systemu w 1989 roku. Chcą się rozwijać i poznawać świat.

Potwierdza to Anna Werenberg, duńska dziennikarka i znawczyni Polski. Mówi, że Polacy to niesamowicie ambitni i pracowici ludzie:

„Jeśli nasze wyobrażenie o auto-rozwoju i jakości życia leży gdzieś na tym poziomie – mówiąc to rysuje ręką w powietrzu poziomą linię w okolicy ramion – to u Polaków rośnie bez końca. Już doświadczyli ogromnego wzrostu dobrobytu i nadal prą do góry!” Nie obowiązuje ich prawo Jante, które mogłoby ich hamować. Są po prostu zdolni i chętni do nauki.

„Największym skarbem Polski są ludzie – podkreśla Piotr – a byli długo zaniedbywani przez państwo.” Od kiedy Polska weszła do Unii Europejskiej tysiące dobrze wykształconych młodych wyjechało na zachód. Inni jednak, podobnie jak Piotr, zdecydowali się zostać w Polsce i tu inwestować w swoje startupy.

Duńscy przedsiębiorcy są tym czasem zadowoleni z pracowników w swoich lokalnych oddziałach w Polsce. Mieści się tu

tak dużo dobrych uczelni, że chodzi jedynie o to, by wybierać najlepszych. Według HackerRanck, amerykańskiej firmy, która wspiera rozwój procesów rekrutacyjnych branży programistów, pod względem popularności polscy programiści zajmują trzecie miejsce na świecie tuż za kolegami z Chin i Rosji. Zagraniczne firmy wolą polskich programistów, gdyż mogą wybierać wśród prawdziwych specjalistów, którzy do tego dobrze posługują się językami obcymi. Ponadto cenią u Polaków również efektywną komunikację i logistykę, tak wynika z doświadczeń polskiej firmy Altimi Software House.

„Jeszcze 2 lata temu było nas 70, a dzisiaj zatrudniamy już 150 pracowników” – mówi przedstawiciel polskiego działu HR duńskiej firmy Ørsted. „Zaczynaliśmy od wsparcia IT. Teraz mamy również zespoły, które wspierające procesy finansowe i inne procesy biznesowe. Sytuacja polityczna wpływa na nas o tyle, o ile pojawiają się informacje o zmianach w prawie pracy czy obowiązkach pracodawcy, ale jesteśmy nastawieni optymistycznie. Polska jest nadal dobrym miejscem inwestycji w regionie. Ludzie, których zatrudniamy, doceniają nordycki styl pracy. W ciągu ostatnich lat nie zaobserwowaliśmy wzmożonego ruchu pracowników z Polski do Danii, wręcz przeciwnie. Szukamy pracowników jednocześnie w Danii i w Polsce.

O zatrudnieniu decydują kwalifikacje, a nie narodowość.”

Jest to korzystne dla obu stron. Dania jest teraz bardziej rozpoznawalna dla Polaków niż 20 lat temu. Z Danią kojarzy się design, hygge i dobra jakość. Duńskie firmy postrzegane są jako godne zaufania miejsca pracy. Skandynawistyka zaś jako kierunek studiów cieszy się popularnością od wielu lat. O jedno miejsce na filologii norweskiej w Poznaniu starało się 29 kandydatów, a na duńskiej 13. Kraje nordyckie mają dobrą, pozytywną i wysoko cenioną markę.

Dorota Rozmarynowska-Enzanza
kulturlink@gmail.com

RESTAURACJA BELVEDERE WYRÓŻNIONA PRZEZ THE MICHELIN GUIDE TRZEMA KOMPLETAMI CZERWONYCH SZTUĆCÓW

Prestiżowy przewodnik The Michelin Guide „Main Cities of Europe” po raz 20 przyznał wyróżnienie Restauracji Belvedere. W tym roku jako jedyna restauracja w Polsce otrzymała ona 3 komplety sztuców w kolorze czerwonym, które przyznawane są miejscom odznaczającym się „zachwycającym wystrojem i atmosferą”, określanym przez przewodnik MICHELIN jako „szczególnie komfortowe.”

Belvedere-Cafe od 20 lat oferuje swoim gościom wysublimowaną kuchnię w niespotykanych w Warszawie wnętrzach, wypełnionych tropikalną roślinnością. Restauracja znajdująca się w Łazienkach Królewskich zajmuje historyczny, 150-letni budynek Nowej Oranżerii. Wnętrza restauracji zaprojektowane zostały przez Borisa Kudlićkę – scenografa teatralnego i wizjonera wybranego przez jej właścicielkę, Annę Woźniak-Starak. Projekt wnętrza został dokładnie przemyślany. Kolory szarości, fioleto i miedzi oraz szlachetne, drewniane forniry zostały skąpane w bujnej, tropikalnej zieleni. Główną rolę odgrywa iluminacja świetlna budująca nastrój a pomysł na podświetlenie stolików sprawia wrażenie, jakby unosiły się w powietrzu. W restauracji codziennie od poniedziałku do soboty od 19.30 i w niedziele od 13.30. odbywają się koncerty smooth jazzowe.

Restauracja Belvedere oferuje Gościom wykwintne dania kuchni polskiej z produktów o najwyższej jakości. Nad kompozycjami kulinarnymi czuwa nowy, kreatywny Szef Kuchni – Sebastian Olma zwycięzca II polskiej edycji Top Chef.

Fot. Belvedere

Belvedere to jedyna restauracja w Polsce, która została wyróżniona przez The Michelin Guide 3 komplectami czerwonych sztuców. „Sztucce” przyznawane są za komfort, wystrój wnętrz, liczbę kelnerów oraz jakość udogodnień. Czerwony kolor uwzględnia dodatkowo jakość jedzenia danej restauracji i oznacza miejsce „wyjątkowo przyjemne”.

The Michelin Guide pierwszy raz został wydany w 1990 roku. Obecnie ocenione i wyróżnione są w nim restauracje i hotele z 31 krajów a sam przewodnik uznawany jest za najbardziej prestiżowe vademecum podróżniczo-kulinarne.

Kreując wartość dla restauracji poprzez nagrody przyznawane każdego roku, przewodnik MICHELIN przyczynia się do prestiżu lokalnej gastronomii, czyniąc miasta i kraje bardziej atrakcyjnymi dla turystów.

rezerwacja@belvedere.com.pl
www.belvedere.com.pl
www.facebook.com/BelvedereLazienkiKrolewskie
www.instagram.com/restauracja_belvedere

SIEĆ HOTELI PURO WYZNACZA NOWE TRENDY NA KRAKOWSKIM KAZIMIERZU

PURO Kraków Kazimierz dba o doświadczenia. Teraz będą mogli przekonać się o tym wszyscy, którzy przyjadą do Krakowa i wybiorą nocleg na Kazimierzu w nowo otwartym hotelu norweskiej sieci.

Fireplace lobby

Krakowski Kazimierz był kiedyś centrum tętniącej życiem społeczności. Przez lata zapomniana, ta historyczna żydowska dzielnica, przechodzi teraz swój renesans. Przytulne kawiarnie i ukryte galerie sztuki są wypełnione lokalną bohemą. W sercu tej inspirującej dzielnicy znajduje się PURO Kraków Kazimierz. Projektując hotel czerpano z historii tego miejsca i z dziedzictwa lokalnych rzemieślników i artystów, którzy przed laty nadawali Kazimierzowi wyjątkowy charakter. PURO Kraków Kazimierz powstał z miłości do dobrego designu. Każdy pokój i apartament ma swój indywidualny styl i charakter, który nadaje sztuka współczesna autorstwa uznanych artystów z Krakowa, Polski, a także całej Europy. Piąty hotel w sieci PURO oferuje niezapomniane doświadczenie łączące w sobie kreatywną atmosferę, lokalną wspólnotę i kulturę.

Wnętrza 228 pokoi i apartamentów zostały zaprojektowane z dbałością o każdy szczegół. Za ich wygląd odpowiada londyńska pracownia Conran and Partners. W każdym pokoju i apartamencie znajdują się ręcznie tkane włoskie dywany projektu firmy Golran 1898. Oświetlenie zaprojektowane zostało z kolei przez duńską ikonę wzornictwa &Tradition. W PURO Kraków Kazimierz znalazły się meble autorstwa między innymi duńskich pracowni Carl Hansen & Son, Fritz Hansen, ByLassen, Mater i Gubi, włoskich Moroso i Baxter,

szwedzkiej Fogia czy hiszpańskiej Kettal. Efektem tego jest harmonijne wnętrze, idealnie współgrające z bryłą budynku zaprojektowaną przez ASW Architekci.

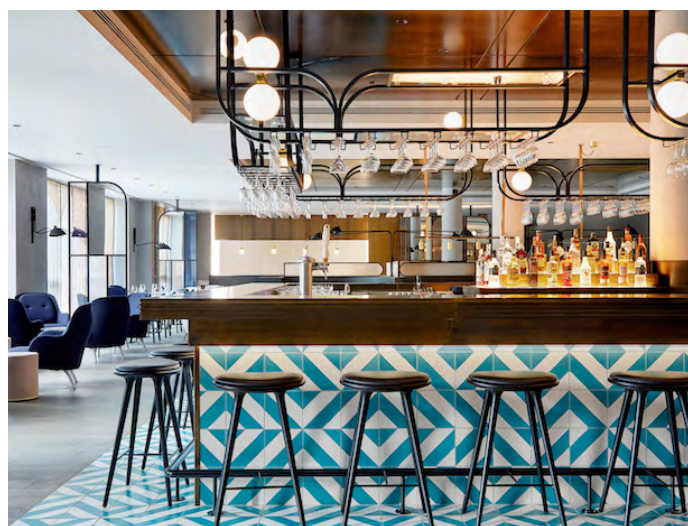
W PURO Kraków Kazimierz zadbane również o kulinarne podniebienia, dlatego też goście znajdą tam dwa koncepty gastronomiczne – piekarnię –kawiarnię MAK i restaurację Halicka.

W PURO Kraków Kazimierz przygotowano również coś dla tych, którzy pragną się zrelaksować i kompleksowo zadbać o siebie. Poranny trening biegowy, popołudniowy pilates czy wieczorne zajęcia i nauka robienia cocktaili, to tylko niektóre z atrakcji. Jedną z nich jest również wizyta PRISMA Spa. W ofercie znaleźć można między innymi masaż i zabiegi aromaterapii.

Dowiedz się więcej na www.purohotel.pl

Plany na przyszłość

W PURO Hotels cały czas myślimy o przyszłości. W 2019 roku otworzymy dwa nowe hotele, w Warszawie i Łodzi. Planujemy również rozwój w kolejnych polskich miastach. Już wkrótce pojawi się więcej szczegółów na temat naszych inwestycji w stolicy i w Katowicach.

Halicka restaurant

W DUŃSKIEJ KRAINIE WATTÓW

Satelitarny obraz wybrzeża południowo-zachodniej Jutlandii od granicy po okolice Esbjergu prezentuje się oszałamiająco. Turkusy i błękity płytkiego morza, rozległe połacie ławic i plaż, soczysta zieleń wysp. Jesteśmy nad Vadehavet – Morzem Wattowym, w unikalnym pod każdym względem zakątku Skandynawii.

Fot. Marcin Jakubowski / Magazyn Skandynawski
„Zew Północy”

Rytm życia narzuca tu natura: morze dwakroć w ciągu doby zwiększa swój obszar posiadania i dwakroć go traci, odsłaniając sięgające horyzontu piaszczysto-błotne równiny. To osuchy, znane także jako watty. W roku 2010 utworzono tu największy park narodowy w Danii – Vadehavet Nasjonalpark.

Amplituda pływów zależy od wzajemnego położenia Ziemi, Księżyca i Słońca oraz od siły wiatru. Ten ostatni czynnik bywał przyczyną katastrofalnych powodzi. Różnica poziomu morza w ciągu doby zwykle sięga około 1,5 metra, ale w wielu miejscach zobaczymy słupy powodziowe, na których zaznaczono największe przybory wód. Ten maksymalny, tragiczny w skutkach miał miejsce w 1634 roku, gdy na całym pograniczu zginęło 12 000 ludzi.

Atrakcją Morza Wattowego są vadevandring – wędrówki po odsłoniętym dnie w czasie odpływu. Najlepiej pod opieką przewodnika. Dzięki temu poznamy mieszkańców Vadehavet i unikniemy przykrych niespodzianek, gdy roztargnionych wędrowców zaczynają ściągać wody przyprływu. A sytuacja zmienia się dokładnie co 6 godzin i 12 minut.

Dla tych, którzy mają dobrą kondycję, przygotowano safari ostrygowe. Dzikie ostrygi z Morza

Wattowego uchodzą za jedno z najsmaczniejszych. Na safari wyrusza się w woderach, umożliwiających brodenie w wodzie sięgającej pasa, niezbędna jest też para rękawic, bez których na ostrygowym „łożu” pokaleczymy ręce.

Błotniska są rajem dla ptaków. Wśród nich królują dziesiątkujące małże ostrygojady, które zimą potrafią spałaszować do 300 sercówek dziennie. Ptasim fenomenem jest Sort sol, czyli Czarne Słońce. Zjawisko to można obserwować w okresie wiosennych i jesiennych migracji, gdy setki tysięcy szpaków sposobią się do lądowania, tworząc żywą, rozedrganą chmurę.

Ciekawostką są też przystosowane do słonego środowiska rośliny – halofty. Jedną z nich jest kvel-ler – soliród zielny. W Polsce objęty ścisłą ochroną, a w duńskiej Fryzji po sproszkowaniu stosowany jako sól roślinna.

Nieodłącznym elementem pejzażu wattowego są drewniano-faszynowe palisady. Ułatwiają one osadzanie naniesionego podczas przyprływu materiału, przyczyniając się do zwiększenia powierzchni lądu – głównie z przeznaczeniem na pastwiska. Mają kształt niedomkniętego prostokąta, który w czasie odpływu staje się pułapką na ryby.

Królową duńskich Wysp Północnofryzyjskich jest Rømø, szczycąca się największą plażą w Europie. Jej szerokość dochodzi do trzech kilometrów, choć nie jest to stała wartość – przy silnym odpływie do wody jest jeszcze dalej. Jak zatem dostać się na brzeg? Samochodem! Znakiem rozpoznawczym Rømø są krążące po plaży żaglowoży – pojazdy napędzane siłą wiatru. Na płaskiej jak stół powierzchni panują idealne warunki do uprawiania landsailingu – żeglarstwa lądowego.

Równie ciekawa jest wyspa Fanø, gdzie odbywa się jeden z największych festiwali latawców na świecie, i Mandø, na którą można dostać się, podróżując przez morze... traktorem.

Marcin Jakubowski,
Redaktor Naczelny „Zew Północy”

18 fińsko-polskich satelitów obserwacyjnych będzie wykrywać klęski żywiołowe w dowolnym miejscu na świecie

Fińsko-polska firma ICEYE wyniesie w kosmos 18 satelitów. Satelity wyposażone w radar SAR mogą obserwować w dzień i nocy, niezależnie od warunków pogodowych. Największą zaletą wielu małych satelitów jest krótki czas przesyłania danych, który może szybko zidentyfikować klęski żywiołowe. W 2018 r. pierwszy fińsko-polski satelita obserwacyjny zostanie wprowadzony na orbitę. Ma być pierwszym w konstelacji 18 współpracujących satelitów, które są wspólnym przedsięwzięciem firm Creotech Instruments i ICEYE.

Podpisano duńską deklarację energetyczną: do 2030 r. Dania 50% zapotrzebowania energetycznego pokryje ze źródeł odnawialnych

Pod koniec czerwca duński rząd podpisał porozumienie energetyczne, które poparły wszystkie partie w duńskim parlamencie. Umowa potwierdza cele Danii związane z klimatem i gospodarką energetyczną do 2030 r. Kluczowe elementy umowy obejmują zobowiązanie do budowy trzech dużych nowych morskich farm wiatrowych, uruchomienia nowych funduszy na lądowe elektrownie wiatrowe i słoneczne, ukierunkowanych wysiłków na rzecz osiągnięcia oszczędności energetycznych oraz ukierunkowanego wzmocnienia badań w dziedzinie energii i klimatu. Dzięki nowej umowie Dania jest na dobrej drodze do realizacji rządowego celu, jakim jest przekształcenie kraju do 2050 r. w społeczeństwo niskoemisyjne, niezależne od paliw kopalnych.

Dania, Szwecja, Finlandia na podium Digital Economy and Society Index 2018

Komisja Europejska uznała te trzy nordyckie gospodarki za najbardziej zaawansowane cyfrowo w Europie. Szwecja osiągnęła najwyższe wyniki w kategorii kapitału ludzki, dzięki powszechnym podstawowym umiejętnościom cyfrowym, a także rozwiniętym wysokim umiejętnościom cyfrowym wśród części ludności. Zdecydowana większość w Szwecji korzysta z Internetu co najmniej raz w tygodniu, a bardzo duża część siły roboczej ma jakąś formę umiejętności cyfrowych, zgodnie z raportem. Finlandia natomiast osiągnęła najwyższe wyniki w digitalizacji administracji publicznej, z kolei Dania wiedzie prym w digitalizacji w biznesie – 40% duńskich firm osiąga wysoki poziom cyfryzacji.

Fot. Janusz Sytek

